

FOTO 123RF

Udbrud af mund- og klovesyge i Europa - erfaringer vi kan bygge videre på i Danmark

Efter 14 års fravær blev mund- og klovesyge (MKS) i 2025 igen påvist i EU – først i en naturplejebesætning i Tyskland og senere i store malkekvægsbesætninger i Ungarn og Slovakiet. Artiklen gennemgår udbruddene og diskuterer ændringer i europæisk husdyrproduktion siden 2011.

ANETTE BOKLUND[1], LOUISE LOHSE[2], BIRGITTE BECK JØRGENSEN[3], BEATE CONRADY[1] - [1]KØBENHAVNS UNIVERSITET, INSTITUT FOR VETERINÆR- OG HUSDYRVIDENSKAB, [2]STATENS SERUM INSTITUT, VIROLOGI OG MIKROBIOLOGISK BEREDSKAB, [3]FØDEVARESTYRELSEN

Udbrud i tyske vandbøfler

Den 10. januar 2025 blev der deklareret et udbrud af mund- og klovesyge (MKS) i Brandenburg, Tyskland. Besætningen bestod af 14 vandbøfler anvendt til naturpleje. Af de 14 bøfler var tre døde, og blandt de resterende blev MKS virus (MKSV) påvist i 7 ud af 11 aflivede bøfler.

Besætningen fodrede med hø fra egen produktion. Ejeren oplyste, at enkelte dyr lejlighedsvis forlod indhegningen. Dette var sidst sket kort før jul (EUVET mission, 15. januar 2025, DE).

Den 5. januar var to bøfler pludseligt døde og blev sendt til destruktion. Den følgende dag døde endnu en bøffel, og fra denne blev der udtaget prøver, som blev undersøgt for bluetongue virus med negativt resultat. Opfølgende undersøgelser for MKSV påviste virus (PCR), men ingen antistoffer (ELISA). Tidspunktet for introduktion blev estimeret til 15.-31. december 2024 (EUVET mission, 15. januar 2025, DE).

Besætningen blev aflivet, og alle klovbærende dyr i besætninger inden for 1 km blev præventivt aflivet (SCOPAFF meeting, 22. januar 2025). Alle klovbærende dyr i Brandenburg blev sat under standstill i mindst 72 timer, hvorfor ingen klovbærende dyr måtte flyttes i dette tidsrum (WOAH, 7. april 2025). Derudover blev der oprettet beskyttelses- (3 km) og overvågnings- (10 km) zoner og alle dyreparker – herunder Berlin Zoo – blev lukket for besøgende.

Udbruddet faldt tidsmæssigt sammen med »International Green Week in Berlin« - en festival for fødevarer, landbrug og plantebrugsindustrier, og alle samlinger af klovbærende dyr blev forbudt under festivalen.

Inden for zonerne lå der i alt 158 besætninger med samlet cirka 7.000 klovbærende dyr (Tabel 1). Fra disse blev der i alt udtaget cirka 3.600 prøver til undersøgelse for MKSV. Desuden blev der identificeret syv kontaktbesætninger, hvoraf én blev præventivt aflivet, mens der blev udtaget prøver fra de øvrige.

Besætningerne i zonerne blev overvåget og testet intensivt, og tusindvis af husdyr og vildtlevende dyr i hele Tyskland – især i Brandenburg/Berlin – blev undersøgt for MKSV uden yderligere fund.

LÆS HELE ARTIKLEN ONLINE